

۱ فوتبال: یک بازی جهانی

ناری‌های ناستانی با توپ	۱۴
از فوتبال مردمی تا فوتبال اتحادیه‌ای	۱۶
ناری جهانی	۱۸
فوتبال در آستانه‌ی سده‌ی بیستم	۲۰
فوتسال	۲۲
فوتبال ساحلی	۲۴
فوتبال سالی / حیابانی	۲۶
فوتبال نمایشی	۲۸
فوتبال پارالمپیک	۳۰
فوتبال پایه	۳۲
تماشای مسابقه	۳۴
فرهنگ هواداری	۳۶

۲ جگونگی بازی فوتبال

رمین فوتبال	۴۰
مدافعان	۴۲
مدافعان کناری	۴۴
هافبک‌ها	۴۶
مهاجمان	۵۰
دروازه‌بان	۵۴
داوران	۵۶
تکنولوژی در فوتبال	۶۰
قوانین	۶۲
صحنات ایستگاهی	۶۴
قانون آفساید	۶۶
خطا و قانون شکنی	۶۸
پیراهن، شورت و جوراب	۷۰
کفش و وسایل محافظ	۷۲
پیراهن‌ها و مدل مو	۷۴
توپ	۷۶
دروازه	۷۸

۳ کار تیمی

کار تیمی، معاهیم اصلی	۸۴
آرایش تیمی	۸۶
استراتژی‌های دفاعی	۹۰
تنای در مسابقات فوتبال	۹۴
صحنات ایستگاهی	۹۶
استراتژی‌های تهاجمی	۹۸
مری و سر مری	۱۰۲
کالدشکافی یک باشگاه	۱۰۶

۴ مهارت فردی

کالدشکافی ناریکن	۱۱۰
دهییت ناریکن	۱۱۲
گرم کردن	۱۱۴
تمرین	۱۱۶
کنترل توپ	۱۱۸
پاس کاری	۱۲۰
پانه توپ دویدن	۱۲۲
پا ار روی توپ رد کردن	۱۲۴
چرخش‌ها و پیچش‌ها	۱۲۶
فریب‌ها	۱۲۸
شوت ردن	۱۳۰
شوت سر صرب	۱۳۲
صربه‌ی سر	۱۳۴
کربرو پرتاب اوت	۱۳۶
صربه‌ی آزاد	۱۳۸
پالتی	۱۴۰
دروازه‌بانی	۱۴۲
تکل ردن	۱۴۶
مهارت‌های نمایشی	۱۴۸
آسیب‌دیدگی	۱۵۰

۵ کنفدراسیون‌های فیفا

کنفدراسیون‌های فیفا

اروپا: یوفا

انگلستان	۱۵۸
انگلستان، باشگاه‌های شمال	۱۶۲
انگلستان، باشگاه‌های جنوب	۱۶۴
اسکاتلند	۱۶۶
ولز	۱۶۸
ایرلند شمالی	۱۶۹
جمهوری ایرلند	۱۷۰
بلژیک	۱۷۱
فرانسه	۱۷۴
باشگاه‌های فرانسه	۱۷۶
هلند	۱۷۸
باشگاه‌های هلند سه عول	۱۸۰
سه باشگاه برتر	۱۸۰
دانمارک	۱۸۲
سوئد	۱۸۳
نروژ	۱۸۴
فنلاند	۱۸۵
آلمان	۱۸۶
باشگاه‌های آلمان	۱۸۸
اتریش	۱۹۰
سوئیس	۱۹۱
اسپانیا	۱۹۲
دو تیم برتر اسپانیا	۱۹۴
اسپانیا: دیگر باشگاه‌های برتر	۱۹۸
پرتغال	۲۰۰
باشگاه‌های پرتغال	۲۰۲
ایتالیا	۲۰۴
ایتالیا: یوونتوس و اینتر	۲۰۶

ایتالیا: آث میلان و رم

یونان	۲۱۲
ترکیه	۲۱۳
بلعارستان	۲۱۴
رومانی	۲۱۵
کرواسی	۲۱۶
جمهوری چک	۲۱۷
صربستان	۲۱۸
محارستان	۲۱۹
لهستان	۲۲۲
اوکراین	۲۲۳
روسیه	۲۲۴
اسرائیل (رژیم اشغالگر قدس)	۲۲۵
تیم‌های کوچک عضو «یوفا»	۲۲۶

آمریکای جنوبی: کانمبول

آرژانتین	۲۳۰
باشگاه‌های آرژانتین	۲۳۲
برزیل	۲۳۴
باشگاه‌های برزیل	۲۳۶
پاراگوئه	۲۴۰
اروگوئه	۲۴۰
شیلی	۲۴۱
بولیوی	۲۴۱
پرو	۲۴۲
اکوادور	۲۴۲
وینزویلا	۲۴۳
کلمبیا	۲۴۳

آمریکای شمالی و مرکزی و کارائیب: کونکاکاف

ایالات متحده‌ی آمریکا	۲۴۶
کانادا	۲۴۷
مکزیک	۲۴۸

باشگاه‌های برتر کونکاکاف

آفریقا: کاف	۲۵۰
الجزایر	۲۵۴
مصر	۲۵۴
مراکش	۲۵۵
تونس	۲۵۵
بحریه	۲۵۶
کامرون	۲۵۷
ساحل عاج	۲۵۸
عما	۲۵۹
جمهوری دموکراتیک کنگو	۲۶۰
آفریقای جنوبی	۲۶۱
باشگاه‌های برتر آفریقا	۲۶۲

آسیا و اقیانوسیه

ایران	۲۶۶
عراق	۲۶۶
عربستان سعودی	۲۶۷
امارات متحده‌ی عربی	۲۶۷
هند	۲۷۰
چین	۲۷۱
ژاپن	۲۷۲
کره‌ی جنوبی	۲۷۳
مالزی	۲۷۴
ویتنام	۲۷۴
کره‌ی شمالی	۲۷۵
تایلند	۲۷۵
باشگاه‌های برتر آسیا	۲۷۶
استرالیا	۲۷۸
اقیانوسیه	۲۸۰

جام جهانی

۳۵۲	کوپا آمریکا	۲۸۶	اروگوئه ۱۹۳۰
۳۵۴	جام لیبرتادورس	۲۸۸	ایتالیا ۱۹۳۴
۳۵۶	گلد کاپ (جام طلایی)	۲۹۰	فرانسه ۱۹۳۸
۳۵۸	جام ملت‌های آفریقا	۲۹۲	برزیل ۱۹۵۰
۳۶۰	لیگ قهرمانان آفریقا	۲۹۴	سوئیس ۱۹۵۴
۳۶۲	جام ملت‌های آسیا	۲۹۶	سوئد ۱۹۵۸
۳۶۴	لیگ قهرمانان آسیا	۲۹۸	شیلی ۱۹۶۲
۳۶۶	جام باشگاه‌های جهان	۳۰۰	انگلستان ۱۹۶۶
۳۶۸	فوتبال المپیک	۳۰۲	مکزیک ۱۹۷۰
		۳۰۶	آلمان غربی ۱۹۷۴
		۳۰۸	آرژانتین ۱۹۷۸
		۳۱۰	اسپانیا ۱۹۸۲
		۳۱۲	مکزیک ۱۹۸۶
		۳۱۶	ایتالیا ۱۹۹۰
		۳۱۸	آمریکا ۱۹۹۴
		۳۲۰	فرانسه ۱۹۹۸
		۳۲۲	کره‌ی جنوبی و ژاپن ۲۰۰۲
		۳۲۶	آلمان ۲۰۰۶
		۳۲۸	آفریقای جنوبی ۲۰۱۰
		۳۳۰	برزیل ۲۰۱۴
		۳۳۲	روسیه ۲۰۱۸
		۳۳۴	جام جهانی زنان

۳۷۰ رکوردها

۳۹۰ نمایه

رقابت‌های قاره‌ای

۳۳۸	جام ملت‌های اروپا
۳۴۳	گنجه‌ی افتخارات
۳۴۴	لیگ قهرمانان اروپا (جام باشگاه‌های اروپا)
۳۵۰	لیگ اروپا (جام یوفا)

بازی‌های باستانی با توپ

از دورانی که اشیای گرد و مدور وجود داشته‌اند، آدم‌هایی هم بوده‌اند که با پا به آن‌ها صربه بزنند، اما قدمت بازی‌های رسمی با توپ، حداکثر به چهار هزار سال می‌رسد، عمرکهن‌ترین توپی که تاکنون کشف شده است همانند بیش‌تر افکار و اندیشه‌های بزرگ، افراد مختلف در نقاط مختلف جهان، افکار و اندیشه‌های مشابهی داشته‌اند و هر کدام بازی‌های باستانی خاص خود را شکل داده‌اند

روابط تاریخی

در میان تمام بازی‌های باستانی با توپ، بازی «کوجو» از چین، در قدیمی‌ترین شکلش، بیش از هر بازی دیگری، به فوتبال امروزی شابهت دارد. در این بازی، دو تیم توپی را به سمت دروازه‌ی ثابتی به حرکت درمی‌آورند. تا این حال، در آمریکای مرکزی^۲ نوعی بازی با توپ به اهمیتی دست یافت که فوتبال امروزر آن بهره‌مند است. نامش «توپ بازی» بود و تا سه هزار سال یک سنت فراگیر و ورزشی پرتماشاگر با شور و شوقی عمومی بود. اما فوتبالی که امروزه می‌شناسیم، بر پایه‌ی گستره‌ای از بازی‌های مردمی و سنتی که در قرون وسطا در انگلیس انجام می‌گرفت، پدید آمده است.

اولین بازی با توپ پرتعداد جهان

از قوانین بازی با توپ آمریکای مرکزی اطلاعی نداریم، اما در این‌که این بازی محبوبیتی گسترده داشت، هیچ تردیدی وجود ندارد. زمین‌های بازی‌اش را در نقاطی دور از هم، از آریزونای آمریکا گرفته تا بیکاراگوئه در آمریکای جنوبی، یافته‌اند. ظاهراً هدف اصلی‌اش حفظ یک توپ لاستیکی در جریان بازی بوده است. این بازی بخش‌هایی ناپدید فرهنگ جامعه بود و اعتقاد بر این است که کودکان به عنوان یک بازی تفریحی به آن می‌پرداختند.

فوتبال، ورزشی برای توده‌های مردم

در ریان فولکلوریک مردم انگلیس، فوتبال را «فوتبال مردمی» هم می‌نامیدند که در آن گروه‌کثیری بازی می‌کردند. گاه تمام جمعیت یک روستا، سته به مکانش، به صورت دو تیم درمی‌آمدند و مشغول این بازی می‌شدند که مقررات خاصی نداشت یا مقررات معدودی داشت. این بازی معمولاً در ایام خاص، مثل اعیاد مذهبی انجام می‌گرفت. تا این حال، عده‌ای از این بازی خوش‌شان نمی‌آمد، از میان پادشاهان انگلیس، ادوارد دوم، هنری پنجم، ادوارد چهارم، هنری هفتم و هنری هشتم فرامی‌بوی. علیه این بازی پُرسروصدا و حشش صادر کردند.

یک توپ گرد و یک دیوار مربع. درست همچون یین^۳ و یانگ^۴.

لی نو^۵ (۱۶۳-۵ میلادی) در مورد بازی حسی «کوجو»

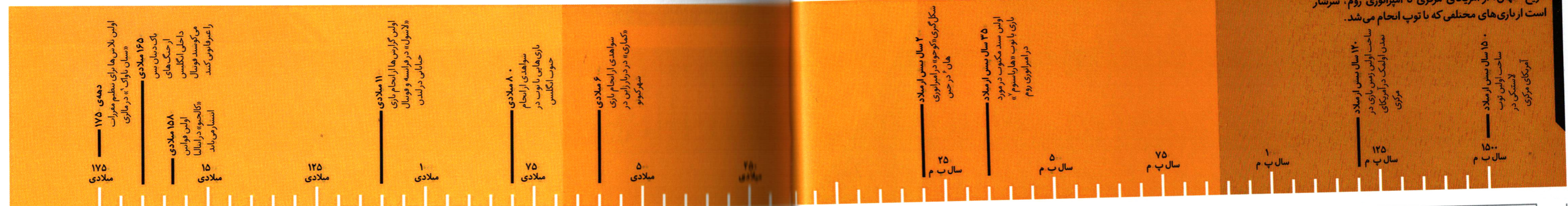
ریشه‌های فوتبال

ریشه‌های فوتبال را می‌توان در هر گوشه‌ی جهان پیدا کرد. همه‌ی تمدن‌ها در مقاطعی از تاریخ، بازی‌های با توپ خاص خود را ابداع کرده‌اند و همگی را می‌توان جد باستانی و اعلا‌ی فوتبال امروزی در نظر گرفت.

تاریخ تکامل بازی امروزی فوتبال

تاریخ جهان، از آمریکای مرکزی تا امپراتوری روم، سرشار است از بازی‌های مختلفی که با توپ انجام می‌شد.

۱۵ 1 Passuckquakkohowog 4 La Soule 7 Ganna 8 Marn Gook 9 Sepan Tawak

14 1 Cuju 4 Yang 7 Harpastum 2 Mesoamerica 5 Li Yu 3 Yin 6 Han

از فوتبال مردمی تا فوتبال اتحادیه‌ای

طرف صد سال، فوتبال از یک ورزش سنتی و مردمی رو به افول در روستاهای انگلیس به پرطرفدارترین و تجاری‌ترین ورزش جهان بدل شد. فوتبال در دانشگاه‌ها و مدارس خصوصی ویژه ی نخبگان انگلیس رشد کرد و سپس در دوره‌ی ویکتوریا در شهرهای مختلف این کشور رونق گرفت. طی این تحول، زمین فوتبال شکل و اندازه‌ی خاص خود را یافت، تعداد بازیکنان هر تیم به یازده نفر رسید و استماده اردست ممنوع شد.

فوتبال مردمی

تا اوایل سده‌ی نوزدهم، فوتبال مردمی رو به افول بود و مقامات انگلستان به نحو رورافرونی نگران بودند. حضور آدم‌های لائالی در زمین‌های حالی درون شهرها برای انجام این بازی، قیمت املاک و زمین‌ها را کاهش دهد. در ۱۸۳۵، «قانون برگرها» به شهرداری‌ها اختیار داد تا جلوی فوتبال حیابانی را بگیرند. شهرداری‌ها این قانون را قاطعانه اجرا کردند اما در دهه‌ی ۱۸۶۰ این بازی به میادین ورزشی مدارس خصوصی راه یافت، دستخوش تحولاتی شد و سرانجام تحت عنوان تازه‌ای که امروزه آن را «فوتبال اتحادیه‌ای» می‌نامیم ظهور کرد.

مدارس خصوصی و فوتبال

در اوایل سده‌ی نوزدهم میلادی، تحول خواهان در انگلیس بر آن شدند که سبب تازه‌ای از حیوان انگلیسی را از نظر فکری و جسمی آماده‌ی اداره‌ی امور امپراتوری انگلیس در داخل و خارج کشور کنند. آن‌ها برای اجرای این نقشه تصمیم گرفتند ورزش فوتبال را در مدارس خصوصی اجباری کنند. سبب جدید مدیران مدارس امیدوار بودند که با این اقدام، دانش‌آموزان انضاط، کار تیمی، شهامت و اجرای عدالت را بیاموزند.

بازی مبدائی مدرسه‌ی اس^۱ این بازی ترکیبی بود از فوتبال و راگی و فوآنس اولس نارد در ۱۸۱۵ بهمه و تنظیم شد.

سال	اولین‌های فوتبال
۱۸۵۷	تأسس اولس ناسگاه مخصوص فوتبال به نام سفلند ^۱
۱۸۷۰	اولس ناردرواره‌بانان مسحصی کارحاطب اردرواره رابه عهده می‌گیرند
۱۸۷۲	اولس فسال حام حدفی اولس ناری ملی
۱۸۷۳	اولس نارد طرح اجراج بازیکنان به حاطراجم حطاهای حدی مطرح می‌سود
۱۸۷۷	زمان ناری به مدت بود دفعه بعس می‌سود
۱۸۷۸	اولس نارد اوران ارسوب اسفاده می‌کند
۱۸۸۰	اولس نارد ناساگران برای نماسای ناری نلب می‌خرند
۱۸۸۱	براساس کاتب قانون فدراسون فوتبال انگللس ناری‌ها را ناند داوران مخصوص داوری‌کند
۱۸۸۲	نرافقی روی دروازه نصب می‌سود
۱۸۸۷	اولس نارد ناره‌ی وسط میدان و نقطه‌ی شروع ناری مورد اسفاده قرار می‌گیرد
۱۸۸۸	اولس فصل مسابفات حام باسگاه‌های انگللس آغار می‌سود
۱۸۹۸	اولس نارد ار خط نگهدار اسفاده می‌سود
۱۹۰۹	اولس نارد در دروازه‌بان‌ها حواسه می‌سود پیراهنی به رنگی متفاوت اردنگر بازیکنان به ن‌کند

بازی‌های رایج در مدارس خصوصی

«بازی مبدائی مدرسه‌ی اس» که از اواسط سده‌ی هجدهم انجام می‌سود، آفساند ندارد و نش تر به راگی شسه است. فوتبال «فوتبال هارو» که تا یک بوب نحت و صاف ناری می‌سد. شاهد ظهور یک دیوار دفاعی در برابر ضربات آزاد بود. «فوتبال وینچستر» که در آن تیم‌های شس، ده یا نازده نفری با هم مسابفه می‌دادند، در یک زمین ناریک و دراز انجام می‌سد و بر صبرنه نه بوب تا ناکنه داست.

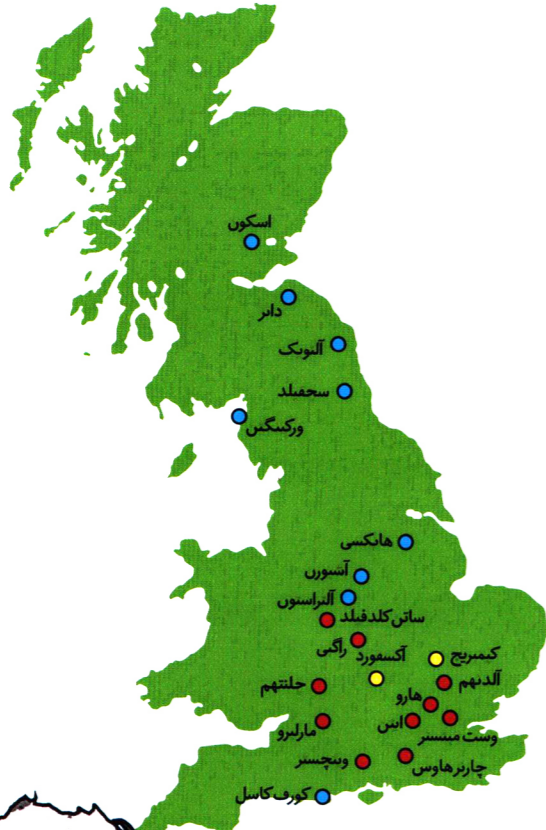
شکل‌گیری بازی امروزی

- 1 Eton
- 2 Harrow
- 3 Winchester
- 4 Sheffield
- 5 Glasgow
- 6 Wanderers
- 7 Royal Engineers

نقشه‌ی اولیه‌ی فوتبال

فوتبال اتحادیه‌ای از رطن فوتبال سنتی مردمی (که هموردر برخی از نقاط انگللس ناری می‌شود) متولد شد و سپس به مدارس خصوصی و دانشگاه‌های این کشور راه یافت.

نام	موقعیت
ناسگاه‌هایی که در ۱۸۶۳ در حلقه اتحادیه‌ی فوتبال انگللس مسابفک داستند	ناری
مدرسه‌ی بلاکهمب (مداکند)	مدرسه‌ی کترینگس
چارترهاوس	کروسدر
کرسنال نالاس	فارسب
مدرسه‌ی کترینگس	کترین
کترین	سورینسان
وارب جنگ	وارب جنگ

رهنما
مدارس خصوصی بزرگ
مراکز باقی مانده‌ی فوتبال مردمی
دانشگاه‌های بزرگ

نشیبت قوانین

در نوامبر ۱۸۶۳، نمایندگان دوازده دانشگاه لندن با هم دیدار کردند و بر سر مجموعه‌ای از قوانین فوتبال به توافق رسیدند. آن‌ها تصمیم گرفتند که توپ را نباید با دست حمل کرد و لگد زدن به ناریکی حریف مجاز نیست. گروهی که ناین قوانین مخالف بودند، ناری «راگی یونیون» را پدید آوردند. موافقان هم قوانین و مقررات فوتبال اتحادیه‌ای را نوشتند و نهاد ناظر بر آن را پدید آوردند که «اتحادیه‌ی فوتبال» نام گرفت.

قوانین مصوب سال ۱۸۶۳

مساحت زمین مسابفه ناند ۱۸ در ۹ مبرو فاصله‌ی بره‌های عمودی ارهم ناند ۷/۳۲ مبرو بدون نرافقی ناسد.

پرتاب سکه بعس می‌کند کدام تیم در کدام سمت زمین قرار بگیرد. ناری ارفقه‌ی مرکزی زمین آغار می‌سود.

پس از نه ثمر رسدن هر گل تیم‌ها زمین را عوض می‌کنند. عبور توپ از میان دو تر دروازه (به هر ارفقاعی) گل نه حساب می‌آند.

پرتاب توپ توسط ناریکی انجام می‌سود که س از خروج از زمین، اولس نفری ناسد که بوب را لمس می‌کند. بوب پرتاب شده ناند اول نه زمین اصابت کند تا نوان روی آن کاری انجام داد.

وقتی بازیکنی به بوب صبرنه می‌زند هر ناریکن هم نیمی اس که جلوتر از او قرار داسه ناسد. در آفساند است.

لمس توپ ناندست مجاز نیست.

پرتاب یا پاسی ناندست مجاز نیست.

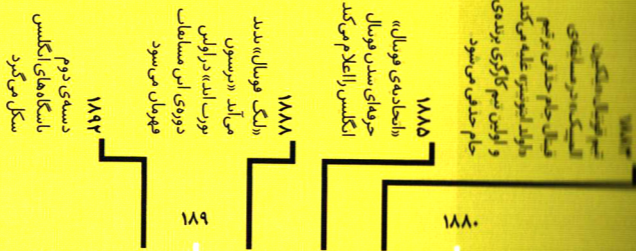
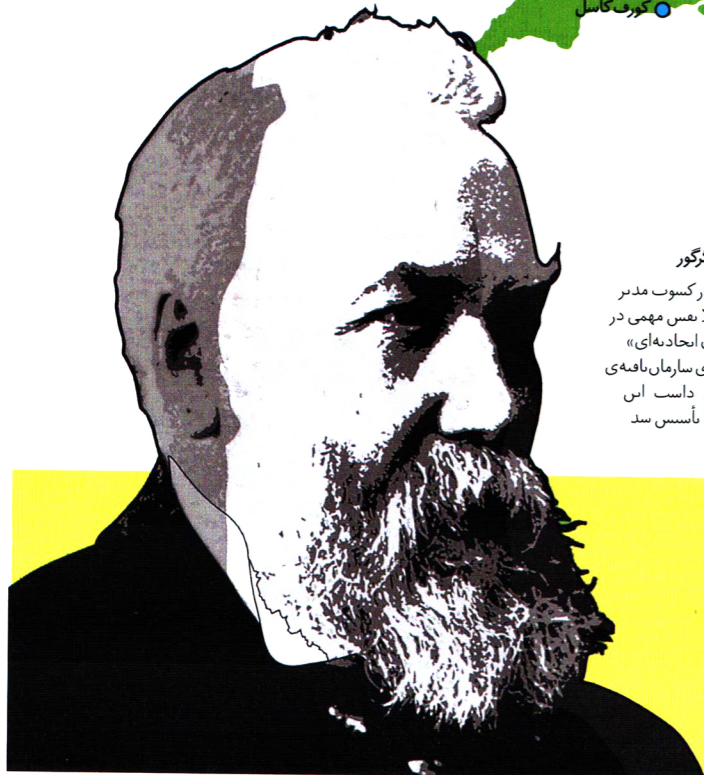
پشت پا زدن، لگد زدن یا گرفتن ناریکن حریف مجاز نیست.

گسترش فوتبال

وقتی نسل اول محصلان مدارس خصوصی و دانشگاه‌های سرشناس فارغ التحصیل شدند، فوتبال بیر در سراسر جهان پراکنده شد. نانتشت قوانین و مقررات، طبقات متوسط و کارگری به آن رو آوردند. در سراسر دهه‌ی ۱۸۸۰ و نانداع شدن رقابت با دانشگاه‌ها، تیم‌ها برای جذب بازیکنان برتر، دست نه حیب ناندند. سرانجام در ۱۸۸۵، «اتحادیه‌ی فوتبال» نرحلاف میل باطنی اش، فوتبال را حرفه‌ای کرد.

وليام مک گرگور

وليام مک گرگور در کسوت مدرس ناسگاه آسون و بلا نفس مهمی در نابه‌گذاری «فوتبال اتحادیه‌ای» نحسن اتحادیه‌ی سارمان بافنه‌ی فوتبال در انگللس داست اس اتحادیه در ۱۸۸۸ تأسس سد.

دايرة المعارف مصور

فوتبال

تاريخچه / تيمرها / تاكتيكها / جامرها